

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12).
 Fiume, Clotilde utca (Via Clotilde) 4. sz. I. em.
 Nyomda telefonszáma lapzárta előtt 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ

EGYES SZÁM ÁRA FIUMBAN 14 FILLÉR,
 Hivatalos hirdetések milliméter sora 60 fill.

„A Tengerpart“

az egyetlen fiumei lap, a mely
 előzetes cenzura alatt áll.

Svájcban imádkoznak és böjtölnek

a békéért, ezt adja hírül egy genfi távirat. Magyar falvakban is processziók járnak, hogy adassék vissza a világnak a békés állapot. Úristen, akiről azt mondja az irás, hogy közelebb vagy a világ Lyonmörtötaihoz és megalázottaihoz, mint a világ hatalmasaihoz, a kezdődő ős vasárnap délielőtti-jein templomi zászlók lobogása mellett térdeltek elődbe szívüket az utcák során a nyomorultak és megalázottak menetezredei s jelszavuk meglőtt galambszárnya módjára verdesi menyébéli házad kristályablakát:

— Isten, add vissza a békét e földnek!

Már nem processzióznak döntő győzelemért, amely patkós bakancsunk alatt vonagoltassa a kiomlott belü világot. Már nem üzünk belőled esufot azzal, hogy diadalmas békét imádkozzunk, mely éreigába görnyessze szabadnak termett népek nyakát és elvesse új borzalmak sárkányfogait. Már nem vagyunk vad álmok mákonyszívói és ostoba káprázatok részei. Már nem vagyunk esztelen gyerkőcök és mindenek pusztulását kívánó hisztérikus vének, már férfiak vagyunk, tiszta szeműek és elborult szívűek, sokat tanultak és világosan látók, fanyar izzel a szánkban és zsibbadtsággal megedzett izmainkban. Még tudunk ütni halálosat, de már kézfogásra nyújtjuk ki a kezünket. A halál a mi szolgánk, de már jobban szeretnénk az életet szolgálni. Ötödik esztendeje vagyunk földben lakó trogloditák és mithikus félistenek: szeretnénk már megint emberek lenni. Ez minden, amiért ma imádkoznak magyar falvakban és Svájcban is.

Nem szegyeljük magunkat a háborúért, amelyben személy szerint lehetnek bűnösök közülünk is, de a fajunk, a nemzetünk ártatlan. Nem kívánta a háborút, borzadt tőle és futott előle, mig becsületes sérelme nélkül tehetette. Akkor nyultunk a fegyverhez, amikor nem volt más választásunk: az ősi rögöt, az apáink sírját, a gyerekünk bölcsőjét kellett védenünk. Megtettük becsülettel és már szeretnénk kaszát csinálni a dolga végzet kardból. Szeretnénk letisztogatni magunkról a vért. Szeretnénk régi ruháinkban a napfényen járva elborongani a multakon és nézni az álmok szitakötőit, a melyek a jövő felé röpködnek.

Az ötödik esztendeje már, hogy az emberiség három drága csöppje: a könyv, a vér és a verejték csurog belőlünk és még min-

dig nem tudjuk, hogy a fáradozásnak, a fájdalomnak és a gyilkos halálnak gyöngyöző szimbolumai mikor apadnak el. De a béke gyors közegése mégis úgy él a népek lelkében, mint próféták sejtelmében a titkos jövendő. Még rettenetesen zug a harcok vihara, de azok, akik figyelik a népek szívének dobbanását, agyuk gondolatát és az idegeik feszültségét, mind azt észlelik, hogy a nagy tömegek, a sok milliók, akiknek bőrére foly az iszonyuan véres játék: szívós akarattal a békét keresik, — a béke felé tekintenek sóvárgó szemekkel és a békét szomjuhozak eltikkadt ajkakkal. A hipokriták hazugságát és a hazudozások örjögését már nem kíséri a harcra szuggerált népek tapsa. A háboru pokoli varázsát négy esztendő szenvedése megtörte. Az atavikus ösztönök fáradtan szunditanak és nemesebb

vágyak gerjednek a lelkek mélyén. Nemzetek kiirtása, vagy letörése (országok felarabolása, mellyel az ántánt harcra indult, nem büvös jelszó többé. Erre a harcra uszító trombitaszóra, a népek fáradt és elutasító gesztusa felel. Ez a háboru haloklásának és a halott béke feltámadásának kezdete. Nagy mélységekben egy új világ diadalának szárnyai csattognak és sugarak törnek ki. Csak azok nem hallják és nem látják, akik a háboru fertőjében fetrengve, süketek és vakok.

Harag sincs már szívünkben, sem bosszuvágy nem heviti azt. Csak te tudod, fölséges Isten, mennyi időt szántál még nekünk, hogy magyarul imádkozhassuk el a Miatyánkot: azt a kis időt szeretnénk még szerényen, békességben elüldögelni az élet asztalánál. Ez minden, amiért könyörgünk!

Wilson válasza teljesen elzárta a békés megegyezés lehetőségét

Clemenceau katonai döntést akar elérni - Az ántánt elutasítja Burián gróf békejegyzékét - Németország különbéke-ajánlatot tett Belgiumnak? - Újabb 313.000 amerikai katona Európában - A király nem szentesíti a választójogi törvényt?

Francia-belga harctér.

A TEGNAPI NÉMET JELENTÉS.

BERLIN, szept. 18. A nagy főhadiszállás jelenti:

Rupprecht trónörökös hadesoportja:

Ypernél többször megkísérelt részleges támadásokat vertünk vissza.

Boehn vezérezredes hadesoportja:

A Hordon erdőtől északra megkíséreltük az ellenség kísérletét, hogy elődolgozza magát állásaink közelébe. Az Essigny le Grand ellen megkísérelt támadások is sikertelenek maradtak.

A német trónörökös hadesoportja:

A franciák az Ailette és az Aisne között folytatták támadásaikat. Déllelőtt Wauxailon és Allesnan között, délután pedig a leg-erősebb tüzéségi előkészítés nyomán az egész fronton nagy erővel támadtak. Pionon mellett, valamint a Laffen—Charignan uttól délre vonalainkba benyomultak. Itt visszavertük. A front többi része ellen irányult támadások vonalaink előtt hiúsultak meg.

Gallwitz tábornok hadesoportja:

Nem volt különös harci tevékenység.

Albrecht württembergi herceg hadesoportja:

Kisebb felderítő harcok a lotharingiai fronton és a Vogézekben.

Macedón arcvonal:

A Cseme folyótól keletre a bolgárok szeptember 15-ike óta harcban állanak francia, szerb és görög csapatokkal. Az ellenség támadásainak kivédése céljából német zászlóaljokat vetettek harcba.

Ludendorff, első főszállásmester.

NÉMET ESTI JELENTÉS.

BERLIN, szept. 19. A Wolff-ügynökség jelentik 18-ikán este: Angol-francia támadások széles fronton a havrincourti erdőtől a Sommeig. A harctér közepén Havrincourt és az Omignone patak között állásainkba benyomult az ellenség, amely ellen folytatban vannak ellentámadásaink. A front többi részében a támadásokat visszautastottuk. Régi Siegfried-állásainktól nyugatra harcolunk.

NAGY KAROK PARIS LEGI BOMBÁZÁSÁNA.

BERN, szept. 19. A lyoni Progres című lapnak jelentik Párisból: A legutóbbi repülő-támadás nagy kárt tett Párisban, az új gyújtóbombáknak, amelyeket a németek

most használtak először, borzalmas átütő robbanó hatásuk van. A támadásban öten meghaltak, tizen megsbesültek.

FRANCIA HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, szept. 19. A francia vezérkar jelenti: *Macedóniában megkezdett hadműveleteinket sikeresen folytatjuk. Támadásunk 125 kilométer szélességű és 7 kilométer mélységű. Eddig kétezer foglyot és 30 ágyút zsákmányoltunk.*

TÜZ A WÖLLERSDORFFI LÖSZER- GYARBAN.

BÉCS, szept. 19. (Hivatalos.) *A wöllersdorffi löszgyárban tűz ütött ki, amelyet a lőpor égése hamar továbbterjesztett. A dolgozó munkások között pánik tört ki, a mely sajnosan sok áldozatot követelt. A megtett óvintézkedések az üzemzavart megátolták.*

HIREK.

A TISZTVISELŐK NYOMORA

mind hangosabban kiált segítségért. Azok közt, akik a háboru gazdasági nyomását, a megélhetésnek hirtelen megnehezült és még folyton, ugyszólván napról-napra nehezülő voltát legjobban érzik, legelől állnak a tisztviselők. A fiksz jövedelmüket, tehát az állandó alkalmazásukat egyaránt rettenetesen sújtotta a háborus drágaság. A magánalkalmazottak nehéz helyzetén munkaadók igyekeztek úgy-ahogy segíteni. Csak éppen a legelső munkaadó, az állam nem hozza abba a helyzetbe szolgálait, hogy szükségleteiket oly mértékben kielégíthessék, amintőre nemcsak befektetett anyagi és szellemi tőkájük, de az általuk ellátott állás dekorumát nézve, az állami tekintély szempontjából is feltétlenül igényük van.

A miniszterelnök a napokban egy küldöttség előtt megismételte azt a régebben már megtett kijelentését, hogy beismeri a tisztviselők nehéz helyzetét, foglalkozik is a kérdés megoldásával, de ha a tisztviselők igényeit teljesen kielégíteni akarnók, ez olyan óriási összeget jelentene, amelyet az ország nem bírna el. Hát ez nagyon súlyos és szomorú kijelentés. Mert annak elismerése, hogy az állam ma még kevésbé tudja a tisztviselőit ellátni, mint a normális időkben, az nagyon sivár fényt vet az állam munkásainak helyzetére, mert hiszen már akkor sem feleltek meg a tisztviselői ellátások a jogosult igényeknek.

Ellenben a kifogástalan működést, a lelkiismeretes, teljesen odaadó szolgálatot a munkaadó állam elvárja munkásaitól, sőt ma, a háborus időkben még inkább, mint a békében. Elvárja a sokszorososan megnövekedett teendőjü, egészen új munkaköröket nyert közigazgatási tisztviselőktől éppen úgy, mint a bírótól s valamennyi többi ágazat munkásaitól anélkül, hogy maga a megfelelő ellenértéket megadná nekik.

Száz szónak is egy a vége: a köztisztviselőnek ma még az elsőrendű életszükségletek kielégítésére se telik. Az összes közszükségleti cikkek mesébe illő mai árnívója mellett, a megélhetés állandó gondjai közepette hogyan fejtse ki a tisztviselő a kívánt legenergiusabb munkálkodást, a jogot is kiszolgáltató közigazgatási tisztviselő, a bíró hogyan kezelje meg nem tántorodva Justicia mérlegét, emberi számitás szerint bajos is volna elgondolni, ha a közhivatali karunk erkölcsi hozzájárulása minden bétségen felül nem állana.

— **A városi képviselőtestület ülése.** Holnap, pénteken este 6 órakor a városi képviselőtestület ülést tart, melyen a multkori ülésen még le nem tárgyalt ügyeket fogják elintézni.

— **A fakészletek összeírása.** A városi tanács értesíti az érdekelteket, hogy a fakészletek összeírására és bejelentésére szolgáló nyomtatványok a városháza I. emelet 7. számú szobájában díjtalanul átvehetők.

— **Dalmáciát Horvátországból látják el kenyérmagvakkal.** Dalmácia teljes kenyérmag-szükségletét, mint a Pécsi Napló írja, Horvátországból fogják ellátni, ami Mihálovics Antal horvát bán legfelső helyen történt előterjesztésének tudható be, akinek sikerült a szükséglet szenvedő dalmátokon segíteni és a fölmerült akadályokat elhárítani ugyanakkor, amikor Dalmáciában már tetőfokot ért el a lisztinség. A dalmát sajtó nagy hálával adozik a horvát bánnak, aki segítségére sietett a dalmátoknak.

— **Gimnáziumi értesítés.** A helybeli főgimnázium igazgatósága közli, hogy a közoktatásügyi minisztérium legújabb rendelkezésével a magántanulók tandíját 160 koronában állapította meg.

— **Ujabb tervezet a magánalkalmazottak jogviszonyáról.** Budapestről jelentik: A kormány, mint ismeretes, a magánalkalmazottak jogviszonyait törvényhozási úton akarja rendezni. A tervezet, amelyet Papp Jenő miniszteri tanácsos készített, a magánalkalmazottak, de különösen a magántisztviselők és a bankhivatalnokok körében nagy elkeseredést keltett. Most újabb tervezetet készítettek, a régit mellőzik és az érdekelt körök csak az újabb tervezet fogják megtárgyalni. Az újabb javaslatban pontosabban fogja tisztázni a tisztviselők jogait.

— **A város hirdetése a köteles számlázásról.** A városi tanács hirdetmény útján figyelmezteti Fiume város közönségét, hogy a közszükségleti cikkek és ezek előállítására szükséges anyagok, tartályok, ládák, hordók, zsákok vételénél az eladó mindenkor számlát adni, a vevők számlát kérni taroznak. A kereskedők és viszonteladók kötelesek továbbá az eladásra szánt áruk árát feltüntetni, a kirakatokban is. A rendelet szigorú büntetést tartalmaz azokra, akik megszegik.

— **Adomány.** Schönberger József 10 koronát adott a helybeli főgimnázium ifjúsági segélyalapjának. Az igazgatóság köszöni az adományt.

— **Koszorúmegváltás.** Rosenberg József és neje Glass Matteo elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címén 20 koronát juttatott a magántisztviselők egyesületének a Lampel Béla alapjára.

— **Orvosi rendelés.** Dr. Kuhar-Durlein Agostonné szabadságáról visszatért és újból megkezdte orvosi működését.

— **Letartóztatott álhadnagy.** Néhány héttel ezelőtt a fiumei kávéházakban és a-korzon egy fess, elegáns huszárhadnagy vonta magára a figyelmet, akinek a mellét feltűnően sok kitűntetés díszítette. A huszárhadnagy előszeretettel kereste a Fiumében állomásozó tisztek társaságát és állandóan nagylábon élt. Behizelgő modorával és biztos megjelenésével a legjobb társaságokban is szívesen látott vendég volt, hosszas ittartózkodása és nagyarányú költekezése azonban felkeltette a katonai hatóság figyelmét, amelynek intézkedésére tegnap igazoltatták. Kiderült, hogy a fess huszárhadnagy katonaszökevény és egyszerű gyalogos az egyik horvátországi ezredben. Megmotozásakor 1600 koronát találtak nála. Költekezésének forrásáról nem tudott felvilágosítást adni és mivel valószínű, hogy a hadnagyi uniformis és a sok kitűntetés jogtalan viselése mellett még egyéb szélhámosságok is terhelik, letartóztatták és megindították a nyomozást.

— **Leesett a villamosról.** Rebecz Mária 20 éves fiumei leány tegnap menetközben leugrott a villamosról, amelynek kerekai alá került. A leány súlyosan megsérült. A kórház sebészeti osztályára vitték.

— **Figyelmes vőlegény.** Vudokovich Anna 23 éves leány tegnap Zametan a vőlegényével egy korezmában összeszólalkozott. A szóváltás hevében a vőlegény a menyasszonyát egy sörös üveggel fejbevérgta, úgy hogy a leány súlyos sérülést szenvedett és kénytelen volt a kórházba menni, ahol ápolás alá vették.

— **Izraelita istentisztelet.** A sátoros- (szükös) ünnep alkalmából az izraelita templomban az istentiszteletek a következő sorrendben lesznek megtartva: Pénteken 20-án este háromnegyed 6 órakor, szombaton 21-én d. e. fél 10-kor és este háromnegyed 7-kor, vasárnap d. e. fél 10 órakor.

— **Letartóztatott cipőcsempész.** Tegnap este Kantridán az Al Fabbro nevű koremsa mellett két osztrák esendő elfogott egy asszonyt, aki egy gyanús nagy esomaggal igyekezett Fiume felé. A csomagot megvizsgálták és cipőket és ágytakarókat találtak benne, amelyek mind a katonai kinstár tulajdonát képezik. Az asszonyt azt állította, hogy a csomagot két ember adta át neki azzal, hogy azt vigye Fiuméba. Az asszonyt, letartóztatták, állítólagos megbízóit pedig keresik.

— **Nagymértékben terjed a spanyol nátha** Budapesten. Budapesti tudósítók telefonálják: A spanyol nátha olyan nagy mértékben terjed a fővárosban, hogy emiatt az iskolákban korlátozni kellett a tanítást.

— **A mai tőzsde.** Budapesti tudósítók telefonálják: Az irányzat bizakodó, a forgalom mérsékelt. Megnyitó árfolyamok: Magyar Hitel 1365-60, Osztrák Hitel 890-88, Jelzálog 565, Agrár 1051-52, Magyar Bank 985, Hazai 635-33, Forgalmi 642, Ingatlan 746, Fabank 953-48, Ganz 4330-40, Rima 1160-70, Danica 1100.

— **Apollo Mulató** (Via Al. Volta 6.) Esténként pont 8 órától előadás, utána kabaré.

Apróhirdetések.

E rovatban minden szó 15 fillér; vastagabban szedett szó 30 fillér; legkisebb apróhirdetés tíz szó. **A kiadóhivatal fentartja magának a jogot, hogy neki nem megfelelő tartalmu apróhirdetéseket közlését megtagadja és az esetleg már letett hirdetései díjat visszaadja.**

Kiviteli Akadémia hallgatói keresnek butorozott szobákat egy-két ágyval. Ajánlatok az Akadémia portásához kéretnek.

Intelligens özvegy urnő, házvezetőnői vagy ehhez hasonló állást keres. A háztartás minden ágában jártas. Cim a kiadóban.

Hordók! 50 drb. 50-350 l-ig jó karban azonnal átvehető. Cim a kiadóban.

Gyors- és gépirás. Magyar, német, olasz gyorsírás és gépirás különböző rendszerű gépeken. Tanulás bármikor megkezdhető. Cim Viale Deák 2. (Gyorsírókör).

Mosonót azonnali belépésre keres Ilona fürdő.

Eladó 3 és fél méter fekete ruhaszövet és többféle apróság. Cim: Oreskovicsné Via Belvedere 348 Vallencih-ház.

Elutazás miatt eladó egy smoking. Via Ruota 4. szám III. em. 8. ajtó.

Ásványdarabok eladók. Érdeklődni lehet via Ruota 4. szám III. em. 8. ajtó.

Egy csinosan butorozott különbejáratu szoba, villanyvilágítással és fürdőszobahasználattal azonnal kiadó. Via Valscurigna 12. II. em. 8. ajtó.

Apróhirdetéseket felvesz A TENGERPART kiadóhivatala (Via Clotilde 4. I. em.) és a GLOBUS HIRLAPIRODA (Via Vinc. de Domin)

Újságárúsító rikkancsok

PELDANYONKÉNT 2 FILLER KE-
RESETTEL FELVETETNEK „A TEN-
GERPART” KIADÓHIVATALÁBAN
VIA CLOTILDE 4. SZ. I. EMELET.
ÁTLAGOS NAPI KERESÉT 2-3 KOR.

LEGUJABB.

AZ OPTIMIZMUSRA A BÉKE DOLGÁBAN NINCSEN SOK ALAP.

BÉCS, szept. 19. Burián külügyminiszter békejegyzékének sorsát illetően az ántánt köréből eddig hivatalos hír nincsen, de annál több jelentés érkezett Németországból és a semleges államokból. Németországban a jegyzéket általában kedvezőtlenül fogadják és a német sajtó tekintélyes része élesen bírálja a monarchia békekezdsét. Időszertlenül tartják és súlyos hibának abból a szempontból, hogy az ántánt a gyöngeség jelének tünteti föl majd az újabb békeajánlatot. A semlegesek szimpátiával fogadják a monarchia akcióját. A semlegesek rokonszenve azonban nem sokatérő cselekedetek nélkül. Az ántántot minden bizonnyal most is macacssága, elvakultsága és gyűlölete fogja vezetni. Diplomáciai körökben azt sem tartják kizártnak, hogy az ántánt kormányai nem méltatják válasza a békejegyzéket. Bár az optimizmusra valóban nem sok tárgyi alap van, a monarchia békekez-

deményezése föltétlenül üdvös eredménnyel fog járni. Egyfelül az ántánt népeinél növekedni fog a háborus kormányok ellenzékének tábor, másfelől a központi hatalmak közvéleménye és a semlegesek világosan látják majd — ha az ántánt a békejegyzéket visszautasítja — hogy kiké a felelősség a háboru folytatásáért. Kétségtelen, hogy ma még nem vigasztaló a helyzet, de nem lehetetlen, hogy holnapra már derültebb lesz a határ. Egyelőre bizunk és remélünk. Az ántánt népei, akikhez a jegyzéket elsősorban intéztük, talán többet tudnak majd tenni a békéért, mint kormányaik a háboru meghosszabbításáért.

AZ ANTANT KÖZÖS NYILATKOZATOT TESZ BÉKECÉLJAIRÓL.

ROTTERDAM, szept. 19. Nicholson, a Daily Express parlamenti tudósítója diplomáciai körökből arról értesül, hogy a szövetségesek közös nyilatkozatot tesznek legközelebb békecéljaikról.

Clemenceau katonai döntést akar elérni

PARIS, szept. 19. A szenátus ülésén Clemenceau nagy beszédet mondott, amelyben hálóját fejezte ki a szövetséges csapatok teljesítményeiért. Egy félévészad óta nem mulott el nap, mondta a miniszterelnök, a háboruval való fenyegetés nélkül. Ezen borzasztó lassu órákat átéltek a legkomiszabb erőszakosságok között. A pillanat végül elérkezett, melyben a világ állítólagos ura elhatározta, hogy végez a népek büszkeségével, melyek behódolás nélkül mertek szembenézni vele, ki saját hazájának rabszolgaságba döntéséből arra következtetett, hogy a nemes érzületeknek fellángolása a többi népeknél lehetetlen. Tegnap óta kezdi a megdöbbenőt Németország megérteni, hogy kik állanak vele szemben. Azt hitte, hogy a győzelem el fogja feledtetni elpusztított földjeinket, megsemmisített városainkat, a

fosztogatásokat, az erőszakosságokat. (Megjegyzés: itt olyan szitkok következnek, melyek a bérekeztett távirat csonkasága miatt nem fordíthatók le.) A győzelem azonban nem következett be és most a legborzasztóbb elszámolás következett nép és nép között. A számlát meg fogják fizetni dicsőséggel teljes négy év után. A váratlan sorsfordulat előidézte a császár hadseregének visszavonulását. Fiaink atyjáik után megkezdték a nagy mű befejezését. Azt beszélik, hogy a döntést nem lehet katonailag elérni. Így nem beszélt a német, mielőtt a háborut megindította. Németország katonai döntésre ítelt bennünket, mi keressük ezt, igazságos és tartós békét akarunk, fel tehát hazánk gyermekei, fejezzétek be a népeknek tisztátalan erők dühe alóli felmentését.

Wilson el akarta zárni a megegyezés utját

ROTTERDAM, szept. 19. Washingtoni jelentés szerint Wilson azzal, hogy Lansing államtitkár útján az ántánt kormányainak megkérdezése nélkül azonnal és minden fenntartás nélkül visszautasította Burián gróf békejegyzékét, lehetetlenné akarta tenni, hogy szövetségesei másként, mint határozott elutasítással felelhessenek és így akarta megakadályozni a barátságos megegyezés lehetőségét.

ROTTERDAM, szept. 19. A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: Lansing nyilatkozata után nem látszik kétségesnek, hogy Németország és a monarchia vezetői mindent meg fognak tenni, hogy népeiket a téli háborura előkészítsék, dacára annak, hogy éppen a monarchia egyengette utját Wilson négy békepontja elfogadásának.

WILSON BILINCSEKBE AKARJA VERNI NÉMETORSZAGOT.

WASHINGTON, szept. 19. A Reuter-ügynökség jelenti: Lodge szenátor kijelentette, hogy Wilson visszautasítása olyan tiszta, hogy a központi hatalmak is meg fogják érteni belőle, hogy Wilson bilincsekbe

akarja verni Németországot. Fess republikánus szenátor a képviselőházban helyeselte Wilson választát, mely nem ad módot az ellenségnek arra, hogy diplomáciai uton szerezze meg azt, amit a fronton nem tudott kivívni.

A király nem szentesíti a választójogi törvényt?

BÉCS, szept. 19. Bécsi beavatott politikai körökben azt a körülményt, hogy a választójogi törvényjavaslat szentesítése már egy hónapja késik, azzal a jólinformált helyről szerzett értesüléssel kommentálják, hogy a király, illetőleg az uralkodó környezete azon a nézetben vannak, hogy a választójogi törvény a képviselőház által elfogadott mai

formájában nem felel meg annak, amit a király annakidején bejelentett volt. Bécsben azt is tudni vélik, hogy a Wekerle-kormány válsága most már teljesen akut és hogy Wekerle utódjának egy sokkal szélesebb körű és demokratikus követelményeknek minden tekintetben megfelelő választójogi javaslattal kell a képviselőház elé lépnie.

NÉMET FELFOGÁS CLEMENCEAU BESZÉDÉRŐL.

BERLIN, szept. 19. A Wolff-ügynökség írja: Clemenceau beszédére csak egy válaszuk lehet a központi hatalmaknak. Ilyen beszéd után nem marad más hátra, mint megmutatni az ellenségnek, hogy alaposan csalódik, ha a központi hatalmak katonai és gazdasági leveretésében reménykedik. A négyesszövetség seregei nem fognak adósak maradni a megfelelő felelettel.

AMERIKA HIVATALOS VÁLASZÁT ÁTADTÁK A SVÉD KÖVETNEK.

LONDON, szept. 19. Washingtonból jelenti a Reuter-ügynökség: Amerikának a magyar és osztrák külügyi kormány jegyzékére adott választát ma délután átadták a svéd követnek Bécsbe való továbbítás céljából.

ELUTASITJAK BURIÁN JEGYZÉKÉT.

AMSTERDAM, szept. 19. Itteni esti lapok angol és amerikai jelentések alapján elutasítottak tekintik a békejegyzéket.

WASHINGTON, szept. 19. Lansing válasza Burián békejegyzékének kézhezvétele után egy óra múlva már megjelent. Ez a válasz azt mutatja, hogy a legcsekélyebb kétség sem forog fenn abban a tekintetben, hogy az ántánt vissza fogja utasítani a jegyzékben foglalt javaslatot.

HOLLANDIA VÁLTOZATLANUL MEGTARTJA SEMLEGESÉGET.

HÁGA, szept. 19. Az első kamara válaszfelirata afölötti örömeinek ad kifejezést, hogy annak ellenére is, hogy Hollandia gazdasági helyzete egyre komolyabb jellegűt, az ország viszonya minden hatalomhoz barátságos maradt. A kamara osztatlan helyesléssel fogadta a királynőnek azt a biztosítást, hogy Hollandia szigorúan teljesíteni fogja egy semleges állam kötelességeit és a nép egységes hangulatára támaszkodva függetlenségét minden támadás ellen a végéig védelmezni fogja.

A LONDONI NEMZETKÖZI MUNKÁSKONFERENCIA.

LONDON, szept. 19. A munkáskonferencia elnöke, Baine, aki az amerikai munkáspárthoz tartozik, kijelentette, reméli, hogy a konferencia egyhangulag magáévá teszi az ántánt hadicéljait. Gomperz a következő kijelentést tette: Megmáshatatlanszándékunk, hogy a szövetséges országokat mindvégig támogassuk abban, hogy a központi hatalmak fegyveres haderőit ama nemzetek országából elűzzük, amelyekbe benyomultak és küzdünk a fegyveres haderők ellen, amelyek katonai autokrata kormányok parancsainak és uralkodóknak engedelmességeknek, amelyek minden demokratikus kormányzatot fenyegetnek.

UJABB HAJÓELSÜLYESZTÉSEK.

BERLIN, szept. 19. (Hivatalos.) Az Anglia körüli elzárt területen buvárhajóink 29.000 tonna hajóteret súlyesztettek el.

A NÉMET TENGERI REPÜLŐK TEVÉKENYSÉGE.

BERLIN, szept. 19. (Hivatalos.) A legutóbbi napokban a tengerészhadtesthez tartozó repülőink hét ellenséges repülőt lelőtek és négy másikat Hollandiában való leszállásra kényszerítettek. Ugyanezen időben mi két repülőgépet veszítettünk.

UJABB 313.000 AMERIKAI KATONA EURÓPÁBAN.

ROTTERDAM, szept. 19. Londonból jelenti, hogy augusztus hónapban újabb

313.000 amerikai katona érkezett az európai harctérre. Ezek közül 180.000-et angol hajókon szállítottak át a kontingensre.

NEMETORSZÁG KÜLÖNBÉKE-AJÁNLATOT TETT BELGIUMNAK?

ROTTERDAM, szept. 19. Párisból jelentik: A Petit Parisien arról értesül, hogy Németország különbéke-ajánlatot tett Belgiumnak, de Belgium szövetségeseinek meghallgatása után elhatározta, hogy a német különbéke-ajánlatot teljesen elutasítja.

NEPSZAVAZÁS LESZ BOSZNIA-HERCEGOVINÁBAN.

BUDAPEST, szept. 19. Bosznia-Hercegovina hovatartozandóságáról Bosznia ma fog dönteni olyformán, hogy az érdekelt területeken népszavazást rendelnek el. A mennyiben ez a terv nem volna keresztülvihető, egybehívják a bosnyák szabort, amely ki fogja mondani, hogy Bosznia-Hercegovina Magyarországhoz kíván csatlakozni.

VEZERKARUNK MAI JELENTESE.

BUDAPEST, szept. 19. (Hivatalos.) A Hétközsgben tartósan élénk tüzerharc. A Brenta és a Piave között beszüntette az ellenség súlyos veszteségei után a támadásait. A mi derék csapataink közül, akik az utóbbi hónapokban a tüzéségtől hatásosan támogatva az ismételt ellenséget győzelmesen visszaverték, különös elismerést érdemelnek a magyar 9-es, 30-as és 105-ös gyalogezredek, San-Donánál egy éjjeli átkelési kísérletet tüzelésünkkel visszautastottunk.

BUDAI

szálló és kávéház. Fiume, Deák-Korzó. Mindennap este 8-tól 12-ig DE MAYO LEO szalonzenekarával hangversenyez.

Külön kávéházi italok.

Tulajdonos **BUDAI KAROLY**

Quarnero kávéház

FIUME, Via Lod. Kossuth

ESTENKENT EGY ELSŐRENDU

BÉCSI HÖLGYZENEKAR.

hangversenye.

Kezdeté 8 órakor

Beléptidij nincs

Számos látogatást kér.

MINOLLI HERMANN tulajdonos

Viszketegséget, sümört, rühit

a leggyorsabban elmulaszt a dr. Flesch-féle eredeti törvényesen védett

Skaboform kenőcs

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecséttes, dr. Flesch-félét kérjünk. Próbátégely 3.-K., nagy tégely 5 K., családi adag 12 korona.

Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél: dr. Flesch E. „Korona” gyógyszerára Győr.

Vételnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk!

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM

félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztásu

Tungsramlámpákat

Nyilttér.

Fiume és a Magyar-Horvát tengerpart Kir. Kormányzója.
8089 F. K. 1918. I. szám.

HIRDETMÉNY

az 1915. évtől az 1921. évig terjedő időtartamra megválasztott képviselőtestület megüresedett kilenc (9) tagsági helyének pótválasztás útján leendő betöltése tárgyában.

Fiume szab. város és kerülete városi választó kerületében megüresedett 9 képviselőtestületi tagsági helynek a vár. stat. 26. paragrafusára értelmében leendő betöltése illetőleg 9 képviselőtestületi tagnak megválasztása céljából a pótválasztást elrendelem.

A megválasztott képviselőtestületi tagok megbízása az 1915: VI. t.-c. 2. paragrafusában megjelölt időtartamra terjed ki.

E pótválasztás alkalmával országos képviselőválasztói jogcímén azoknak van választó joguk, akiket az az 1914. évre megilletett.

A választás határnapjául az 1918. évi szeptember hó 28-ik napját tűzöm ki.

A választás kezdődik délelőtt 8 órakor és végződik d. u. 1 órakor.

A szavazatszedő küldöttség a képviselőtestület által megválasztott következő tagokból áll:

1. Rudan Aldo dr. elnök,
2. Mikocz Miksa alelnök,
3. Serdoz Máriusz dr. jegyző,
4. Hammerl József és
5. Santi Márk.

E küldöttség a képviselőtestület nagytermében üléséz.

A választó jog gyakorlásának feltételét képező igazolványokat a választás tartama alatt is a városi tanács adja ki.

Fiume, 1918. évi szeptember hó 14-én.

JEKELFALUSSY s. k.
kir. kormányzó.

Nyomatott a „Lloyd” Nyomda R. T.
nyomdájában.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart”
lapkiadóvállalat (Murai Jenő).

„LLOYD” NYOMDA

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

FIUME, VIA CIOTTA 27.

(AZ OSZTRAK-MAGYAR BANKKAL SZEMBEN) ..

Mindennemü nyomtatvány

izléses előállítására

Nagy raktár irodai és levél-papírokból, borítékokból, másolókönyvekből, selyemmásoló, .. indigo és karbonpapírban ..

TELEFON 400.

FIUME
VIA CIOTTA 27.

Postafiók 122.

Dr. STEFFICH ALCIDE

sebész- orvos

RENDEL d. e. 11-től 12-ig.

Lakik: Corso Re Francesco Giuseppe I. 35. szám
I. emelet.

Telefonszám 14—22.

A „Két Eperfa” vendéglő

elsőrendű magyar konyha. Ebéd menü: Leves, főzelékfeltétel (10 deka hus) tészta (15 deka) 11.—korona, ugyanez kési 6.—kor. Havi előfizetés ebéd-vacsora K. 240.—. Kitűnő italok kaphatók. Tisztelettel

Weisz Jenő

vendéglős.

Via Valseurigna 10.

Öszibarack és mindenféle fajgyümölcs, vegyes főzelék, **zöldség** féle és paradicsom továbbá a legfinomabb **felvágottak** és jó minőségű **kolbász** nagyban és kicsinyben kapható

Gaal Marianna

kolbászáru, gyümölcs és zöldség üzleteiben.

Főüzlet: Fiume, Corso 30. Telefon 17.31.

Fiókiüzlet: Fiume, Viale Deák 30.

Telefon 17—37.

Azonnali belépésre kerestetik perfekt magyar és német

gyors- és gépirónó

Ajánlkozóírók írásbeli ajánlatokkal személyesen jelentkezzenek a Torpedógyár igazgatóságánál fél 9 és 12 óra között.

IMPERIAL

szálló és kávéház, Viale Deák. Fényes berendezésű kávéház. Modern szálló 40 elegáns szobával. Lift, villany, fürdők. Szíves partifogást kér

Panny Ferencz
tulajdonos.